

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 56.383/3
van 17 juni 2014

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'houdende de procedures voor de aanvraag en de toekenning van een erkenning, een attest van toezicht en de subsidies voor buitenschoolse opvang'

Op 20 mei 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de procedures voor de aanvraag en de toekenning van een erkenning, een attest van toezicht en de subsidies voor buitenschoolse opvang’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 10 juni 2014. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 juni 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de verkiezingen van 25 mei 2014 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe de procedures te regelen voor de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 ‘houdende de voorwaarden voor erkenning en attest van toezicht en het kwaliteitsbeleid voor buitenschoolse gezinsopvang en groepsopvang’ (Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang) en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 ‘houdende de subsidievoorwaarden voor buitenschoolse gezinsopvang en groepsopvang’ (Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang).¹

Vooreerst wordt de procedure geregeld voor het aanvragen en het verlenen van een erkenning of een attest van toezicht voor gezinsopvang en groepsopvang en voor vakantieopvang, voor de aanpassing van een erkenning of een attest van toezicht, voor de stopzetting van een erkenning of een attest van toezicht en voor de schorsing, de opheffing of de wijziging van een erkenning of een attest van toezicht. Het ontwerp bevat ook een hoofdstuk inzake het brandveiligheidsattest, het attest tot afwijking van de voorwaarden over infrastructuur en het attest tot afwijking van de voorwaarden over brandveiligheid.

Daarnaast worden in het ontwerp de procedures geregeld voor het aanvragen, de toekenning en de stopzetting (vanwege de aanvrager) van de subsidies, evenals de procedure voor de vermindering, de schorsing, de stopzetting of de terugvordering van de subsidies door het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin (hierna: Kind en Gezin). Voor sommige subsidies gebeurt het toekennen ervan aan de hand van programmatieregels en een algemene oproep. Voor die subsidies worden de aanvraag en de toekenning van een subsidiebelofte, evenals de verlenging en de opheffing van de subsidiebelofte, de aanvraag van een subsidietoekenning na een subsidiebelofte en de aanvraag tot wijziging van een subsidietoekenning bij verhuis geregeld.

¹ De genoemde besluiten werden volgens de tekst die ter beschikking werd gesteld door de gemachtigde ondertekend op 16 mei 2014, maar zijn nog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het ontwerp bevat ook bepalingen inzake het bezwaar tegen de beslissingen van Kind en Gezin inzake de erkenning en het attest van toezicht en inzake de subsidies.

Tot slot bevat het ontwerp overgangsbepalingen.

Het te nemen besluit heeft uitwerking met ingang van 1 april 2014.

4.1. Het ontworpen besluit vindt grotendeels rechtsgrond in artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Kind en Gezin’. Luidens die bepaling kan de Vlaamse Regering in het raam van de taak van Kind en Gezin, vermeld in de artikelen 5 tot 8 van dat decreet, nadere regels bepalen met betrekking tot de normen en de voorwaarden om initiatieven toe te staan en/of te subsidiëren, met dien verstande dat de toelatings- of erkenningsbeslissing bij Kind en Gezin berust. In dit geval betreft het een taak bepaald in artikel 6 van het decreet van 30 april 2004.

Artikel 24 van het ontwerp vindt, voor zover het betrekking heeft op de erkenning voor gezinsopvang en groepsopvang, rechtsgrond in artikel 13, § 4, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004.

Wat betreft het opleggen van taken aan Kind en Gezin, wordt de rechtsgrond geboden door artikel 8, § 2, van het decreet van 30 april 2004, gelezen in samenhang met artikel 6 ervan.

4.2. Met betrekking tot de bepalingen inzake het attest van toezicht voor gezinsopvang, voor groepsopvang en voor vakantieopvang, en inzake de bepalingen aangaande de subsidies waarvoor in het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang als subsidievoorwaarde is gesteld dat de organisator beschikt over een attest van toezicht, moet worden herinnerd aan advies 45.812/3 van 3 februari 2009 over een ontwerp dat heeft geleid tot het (thans opgeheven) besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 ‘houdende de regeling van het attest van toezicht voor zelfstandige opvangvoorzieningen’. In dat advies (zie opmerking 3) kwam de Raad van State tot de conclusie dat noch artikel 12 van het decreet van 30 april 2004, noch enige andere bepaling van hetzelfde decreet, noch de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering rechtsgrond kunnen bieden voor een regeling inzake het verkrijgen van een attest van toezicht.² Daaruit volgt dat geen rechtsgrond bestaat voor de genoemde bepalingen (en voor de bepalingen die ermee samenhangen).

² Zie ook adv.RvS 46.281/3 van 15 april 2009 over het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2009 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2007 betreffende de oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de kinderdagverblijven, de initiatieven voor buitenschoolse opvang en de mini-crèches, en de uitbreiding ervan naar de samenwerkende onthaalouders’ (opmerking 3.1, derde alinea), adv.RvS 48.029/3 van 27 april 2010 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van de regelgeving betreffende kinderopvang, wat betreft de bestrijding van discriminatie in de kinderopvang’ (opmerking 3.1, derde alinea), adv.RvS 50.026/1/V van 6 september 2011 over het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 2011 ‘tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering met betrekking tot kinderopvang’ (opmerking 3.3), adv.RvS 51.088/3 van 27 maart 2012 over het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2012 ‘houdende de voorwaarden voor een attest van toezicht van Kind en Gezin voor vakantieopvang van kleuters en lagere schoolkinderen’ (opmerking 3) en adv.RvS 56.032/3 van 8 mei 2014 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 ‘houdende de subsidievoorwaarden voor buitenschoolse gezinsopvang en groepsopvang’ (Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang – opmerking 3.1.2).

4.3. In de artikelen 41 tot 47 en 49 van het ontwerp worden taken toegekend aan de burgemeester en de bevoegde brandweerdienst inzake brandveiligheidsattesten.

De medewerking van de burgemeester en de brandweerdienst aan het verstrekken van dergelijke attesten vereist evenwel een uitdrukkelijke decretale bepaling.³ Volgens de gemachtigde is een dergelijke bepaling in voorbereiding en zal ze, naar analogie van de bepaling hierover in het decreet van 20 april 2012 ‘houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters’, worden opgenomen in het decreet van 30 april 2004.

Zolang een dergelijke decretale bepaling niet van kracht is, hebben de genoemde bepalingen van het ontwerp geen rechtsgrond. Zij moeten worden weggelaten tenzij de decretale grondslag ervoor tijdig tot stand komt en in werking treedt.

4.4. In de aanhef wordt tevens gewag gemaakt van artikel 15, tweede lid, van het decreet van 7 december 2007 ‘houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Wezijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers’.

Luidens artikel 15, eerste lid, van het decreet van 7 december 2007 bepaalt de Vlaamse Regering de termijn waarbinnen de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers advies moet uitbrengen aan de Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid over het bezwaar tegen de in artikel 12 van hetzelfde decreet bedoelde beslissingen. Het genoemde artikel 15, tweede lid, bepaalt dat over het bezwaar pas een beslissing kan worden genomen na ontvangst van het advies van die commissie, tenzij de termijn is verstreken waarbinnen het advies moest worden gegeven. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de beslissing over het bezwaar.

Volgens de gemachtigde vormt deze laatste bepaling de rechtsgrond voor artikel 126 van het ontwerp, al wordt in dat artikel enkel verwezen naar de bepalingen van hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 en de uitvoeringsbesluiten ervan en gaat het derhalve om een declaratieve bepaling. In ieder geval biedt artikel 15, tweede lid, van het decreet van 7 december 2007 rechtsgrond voor artikel 127 van het ontwerp.

In artikel 12 van het decreet van 7 december 2007 wordt evenwel enkel gewag gemaakt van de tussenkomst van de commissie bij bezwaar tegen de weigering om een toelating, een vergunning of een erkenning te verlenen, te verlengen of te wijzigen, tegen de gedwongen wijziging, de schorsing, de opheffing of de intrekking van een toelating, een vergunning of een erkenning, tegen de sluiting, en tegen de weigering, de vermindering, de stopzetting of de terugvordering van een subsidie voor kinderopvanglocaties. Er wordt geen gewag gemaakt van de weigering van een attest van toezicht of de gedwongen wijziging, de schorsing, de opheffing of de intrekking van zulk een attest. Zoals *sub* 4.2 werd opgemerkt, is er overigens ook geen rechtsgrond voor het (elders geregelde) invoeren van een attest van toezicht zelf.

³ De brandweerdienst behoort weliswaar tot de federale bevoegdheid (zie artikel 6, VIII, 1°, eerste lid, vierde streepje, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), maar de decreetgever zou ter zake kunnen optreden op grond van artikel 10 van die wet.

De artikelen 126 en 127 van het ontwerp ontberen bijgevolg rechtsgrond in zoverre ze betrekking hebben op beslissingen aangaande het attest van toezicht.

4.5. Artikel 49 van het ontwerp vindt mede rechtsgrond in de artikelen 3, 2°, en 4 van het decreet van 20 maart 2009 ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’.

4.6. De artikelen 9, 2°, b), 4°, a), 5°, a), en 6°, a) en b), 10, 2°, b), 11, 1°, b) en c), en 2°, a) en b), 58, 1°, b), 80, 2°, b), 88, 1°, b), 93, eerste lid, 1°, b), 96, 1°, b), 99, eerste lid, 3° en 5°, en tweede lid, en 110 van het ontwerp betreffen het verzamelen en het verwerken van persoonsgegevens. Het gaat om gegevens inzake de contactpersoon van de organisator, de verantwoordelijke, de kinderbegeleiders, alle inwonende personen als de opvang doorgaat in de gezinswoning van de kinderbegeleider en van alle personen die regelmatig direct contact met de kinderen hebben, de persoon die meer informatie kan geven over een aanvraag om subsidie voor individuele inclusieve kinderopvang, en het kind waarvoor die subsidie wordt aangevraagd. In sommige gevallen gaat het om het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer, een uittreksel uit het strafregister of een attest van een professioneel deskundige inzake het kind waarvoor de subsidie voor individuele inclusieve kinderopvang wordt gevraagd.

4.6.1. In zoverre het gaat om persoonsgegevens die onder het recht op bescherming van het privéleven vallen, is een uitdrukkelijke decretale bepaling vereist waarbij de verwerking van persoonsgegevens wordt toegelaten, gelet op het legaliteitsbeginsel dat is opgenomen in artikel 22 van de Grondwet.⁴

Wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens door Kind en Gezin is een decretale grondslag voorhanden in artikel 10, vijfde en zesde lid, van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’.

Inzake de verwerking van persoonsgegevens door de organisatoren, verklaarde de gemachtigde:

“Voor de organisatoren kan een decretale grondslag nog voorzien worden, bovendien is men in de buitenschoolse opvang niet verplicht om een erkenning of attest van toezicht aan te vragen en gebeurt dit op volledig vrijwillige basis. Men geeft met andere woorden aan akkoord te zijn dat we deze gegevens krijgen, wanneer ze een aanvraag indienen. Het is uiteraard onmogelijk om een erkenning of attest van toezicht uit te reiken als we geen identificatiegegevens hebben.”

Zonder decretale basis kan evenwel de verwerking, door de organisatoren van buitenschoolse opvang, van de persoonsgegevens die onder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer vallen, niet worden geregeld.

⁴ Er dient tevens aan te worden herinnerd dat rekening dient te worden gehouden met de wet van 8 december 1992 ‘tot bescherming van de persoonlijke leven[s]sfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens’, die ook van toepassing is op de gemeenschappen en die, op het vlak van de verwerking van persoonsgegevens, een concretisering inhoudt van de grondwettelijke en internationale of supranationale normen ter bescherming van het privéleven.

4.6.2. In sommige van de genoemde bepalingen wordt voorgeschreven dat het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer van de verantwoordelijke en de kinderbegeleiders in de aanvraag worden vermeld. Het is maar voor zover Kind en Gezin en de organisatoren het rijksregisternummer of het vreemdelingennummer mogen gebruiken, op grond van de betrokken wetgeving en reglementering, dat die bepalingen behouden kunnen blijven.

VORMVEREISTEN

5. Zo men aanneemt dat proceduremaatregelen inzake subsidies zoals opgenomen in het voorliggende besluit in beginsel onder het toepassingsgebied van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vallen, rijst de vraag of ze van de bij die bepaling opgelegde aanmeldingsplicht zijn vrijgesteld op grond van besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’.

Volgens de gemachtigde werd het ontwerp niet aangemeld bij de Europese Commissie omdat het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang en het ontwerp in overeenstemming zullen worden gebracht met het genoemde besluit 2012/21/EU.

Artikel 2, lid 2, van besluit 2012/21/EU luidt:

“Dit besluit is alleen van toepassing wanneer de periode waarvoor de onderneming met het beheer van de dienst van algemeen economisch belang wordt belast, niet langer is dan tien jaar. Wanneer die periode langer is dan tien jaar, is dit besluit alleen van toepassing voor zover van de dienstverrichter een aanzienlijke investering wordt geleverd die, in overeenstemming met algemeen aanvaarde boekhoudkundige beginselen, over een langere periode moet worden afgeschreven.”

De artikelen 84 tot 86, 95 en 134 van het ontwerp bevatten regels inzake de (hernieuwbare) verlenging van de subsidie na tien jaar. Volgens de gemachtigde is dit als volgt te verenigen met de genoemde bepaling van het besluit 2012/21/EU:

“De procedure tot verlenging houdt sowieso een moment in waarop er een globale evaluatie van de specifieke dienstverlening van de organisator zal doorgaan. Pas als blijkt dat de organisator deze specifieke dienstverlening niet naar behoren uitvoerde of geen globaal positieve evaluatie krijgt, zal de verlenging niet toegestaan worden. Het is in die zin in overeenstemming met Europa dat we ervan uitgaan dat het niet de bedoeling is van Europa om in de sector voor een voortdurende financiële onrust te zorgen aangezien er wel elke maand ergens een organisator zal zijn wiens subsidie (geheel of gedeeltelijk) tien jaar loopt. Wanneer immers een organisator die de subsidie voor inkomenstarief ontvangt, deze plots ziet wegvallen, betekent dit dat zijn hele werking moet aangepast worden:

- Alle contracten met de gezinnen moeten aangepast worden want het zal niet leefbaar zijn met de tarieven die de gezinnen op dat moment betalen zonder bijkomende subsidiëring

- Aangezien het overeenkomsten van bepaalde duur betreft, is het niet evident om al deze overeenkomsten aan te passen
- Gezinnen zouden plots lopende de opvang geconfronteerd worden met een aanzienlijke prijswijziging
- ...

Voor een organisator die in een beginfase 10 subsidieerbare plaatsen heeft en geleidelijk zijn werking uitbreidt en vervolgens een uitbreiding van subsidie krijgt voor nog eens 10 plaatsen, zou het bovendien onwerkbaar zijn als op een bepaald moment dan zijn eerste 10 subsidieerbare plaatsen ophouden te bestaan. Hij moet immers wel voor alle tien plaatsen de voorwaarden voor inkomenstarief e.d. naleven, hetgeen een financieel fiasco teweeg zou brengen.

Rekening houdend met de specifieke context en omstandigheden is de werkwijze in het besluit een compromis tussen de verplichting in de Europese regelgeving en de praktische werkbaarheid.”

en

“(betreffende artikel 134 van het ontwerp) Er is naar rechtsgelijkheid voor gekozen om voor alle organisatoren die reeds bestaan en die hun subsidies op verschillende momenten kregen en waarbij bij een zelfde organisator de subsidie zelfs geleidelijk aan opgebouwd werd, een zelfde startmoment van de tien jaar te bepalen vanaf de ingang van de nieuwe regelgeving. De beperking tot 10 jaar was niet opgenomen in de vroegere regelgeving en naar rechtszekerheid zou het zeer onbillijk zijn om bepaalde organisatoren mogelijk te confronteren met een subsidie die plots een paar maanden na inwerkingtreding zou ophouden.

Wij gingen ervan uit dat ook de Europese regelgeving voor billijkheid gaat bij het invoeren van nieuwe regels. Vandaar de keuze om voor alle bestaande organisatoren de 10 jaar te laten starten bij inwerkingtreding.”

Al kan begrip worden opgebracht voor het standpunt van de gemachtigde, kan toch twijfel blijven bestaan over de vraag of aanmelding al dan niet noodzakelijk is. De stellers van het ontwerp doen er dan ook goed aan het ontwerp voor te leggen aan de Europese Commissie teneinde hierover uitsluitsel te bekomen. Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, al herhaaldelijk heeft opgemerkt, is de sanctie in geval van een onterechte niet-aanmelding dat de steun *per se* nietig is (zelfs indien ze verenigbaar met het recht van de Europese Unie verklaard zou kunnen worden als ze correct werd aangemeld).

ALGEMENE OPMERKINGEN

6. In de artikelen 11, 59, 93, tweede lid, 105, 2°, en 114, tweede lid, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van administratieve richtlijnen van Kind en Gezin.

Gevraagd of deze richtlijnen enkel elementen zullen bevatten die reeds voortvloeien uit het Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang, het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang en het te nemen besluit, dan wel of Kind en Gezin elementen kan toevoegen en of het al dan niet de bedoeling is om onrechtstreeks een verordenende bevoegdheid toe te kennen aan Kind en Gezin, verklaarde de gemachtigde dat het niet de bedoeling is verordenende bevoegdheid toe te kennen

aan Kind en Gezin, maar dat enkel zal worden geconcretiseerd naar waar en naar wie de betrokken documenten dienen te worden verstuurd. Zo de genoemde bepalingen in die zin worden opgevat, bestaat er geen bezwaar tegen.

7. Artikel 5 van het ontwerp bepaalt dat in afwijking van artikel 4 ervan, naar luid waarvan een attest van toezicht⁵ of een erkenning wordt toegekend als de aanvraag ontvankelijk is en de organisator voldoet aan de voorwaarden, Kind en Gezin geen erkenning of attest van toezicht toekent als er een gegronde indicatie is waaruit blijkt dat de organisator geen kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang zal organiseren conform de bepalingen van het Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang.

Een gelijkaardige bepaling is met betrekking tot de subsidiëring vervat in artikel 53 van het ontwerp, voor het geval dat er een gegronde indicatie is waaruit blijkt dat de organisator geen specifieke dienstverlening zal organiseren conform de bepalingen van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang, waarbij bepaald wordt dat het gaat om een afwijking van artikel 52.

De gemachtigde verschaft de volgende toelichting bij deze artikelen:

“De voorwaarden die opgenomen zijn in het Kwaliteitsbesluit zijn bedoeld om een bepaalde kwaliteitsvolle kinderopvang te garanderen. Deze voorwaarden worden in principe beoordeeld op documenten. De praktijk leert ons dat in bepaalde uitzonderlijke gevallen het voorvalt dat een organisator op papier wel lijkt te voldoen aan de verschillende voorwaarden uit het Kwaliteitsbesluit maar dat door bepaalde factoren in de concrete context van de organisator wij toch weten (of dat er gegronde indicaties zijn) dat de kwaliteitsvoorwaarden die in het Kwaliteitsbesluit zijn opgenomen, niet zullen ingevuld kunnen worden. Het gaat er dus niet over dat er met dit artikel 5 een bijkomende voorwaarde wordt opgelegd, maar dat we op basis van bepaalde concrete omstandigheden een gegronde indicatie hebben die aangeeft dat niet alle voorwaarden zullen nageleefd worden. Dit artikel is bedoeld als uitzonderlijke reden om een erkenning of attest van toezicht toch te weigeren.

Voorbeeld: een organisator heeft een attest van toezicht gehad en gedurende jaren de kans gekregen om tekorten in het pedagogisch omgaan met de kinderen te verbeteren. Ondanks de vele ondersteuning, blijft de organisator in gebreke. In dat geval zal dit leiden tot een opheffing van het attest van toezicht. Indien die persoon opnieuw een attest van toezicht aanvraagt, zou dit geweigerd kunnen worden op grond van dat artikel.

Voorbeeld: in sommige gevallen krijgen we signalen van politiediensten dat bepaalde personen werkelijk een gevaar betekenen en dus het niet verantwoord zou zijn om ze een attest of erkenning te geven. Ook dan zouden we beroep kunnen doen op dat artikel.

Uiteraard zal bij toepassing van dat artikel, een grondige motivatie gegeven worden door Kind en Gezin.

en

“We doen geen afbreuk aan het gelijkheidsbeginsel aangezien voor iedereen nog steeds dezelfde voorwaarden gelden, met name de voorwaarden uit het kwaliteitsbesluit. Het artikel is enkel bedoeld voor het geval we geen zwart op wit documenten hebben,

⁵ Over dit attest, zie opmerking 4.2.

waaruit de niet naleving van de voorwaarden blijkt, maar er toch gegronde indicaties zijn. Bij een gewone twijfel kan het artikel dus niet toegepast worden.

Bovendien worden in dit specifieke geval extra waarborgen voor de organisatoren ingebouwd door het verplicht eerst horen wanneer Kind en Gezin op basis van dat artikel zou willen overgaan tot een negatieve beslissing.”

en

(...) het betreft nog steeds gewoon het toepassen van de voorwaarden uit het kwaliteitsbesluit, zoals hoger reeds aangegeven en dus alleen als er een gegronde indicatie is dat deze voorwaarden niet nageleefd zullen worden, kan beroep gedaan worden op dit artikel. Wat die gegronde indicatie juist is, kan niet concreet in criteria gevat worden, maar uiteraard kan dit enkel te maken hebben met zaken die een veilige, kwalitatieve opvang in de weg staan. Aangezien “slechte” opvang nefast kan zijn voor kinderen, is het de bedoeling dat met dit artikel vermeden wordt dat een “slechte” opvang toch met een attestering van Kind en Gezin kan werken en de indruk kan wekken naar de buitenwereld OK te zijn, terwijl van in het begin duidelijk is dat na zeer korte tijd dit attest of de erkenning opgeheven zou moeten worden.”

Zoals de twee bepalingen thans geformuleerd zijn, wordt de indruk gecreëerd dat de erkenning, het attest van toezicht of de subsidie geweigerd worden, zelfs al voldoet de organisator aan de voorwaarden. Uit de toelichting van de gemachtigde kan evenwel worden opgemaakt dat dit niet de bedoeling is. Het lijkt er eerder op dat men een bijzondere procedure wil instellen voor het geval dat er vermoedens zijn dat de voorwaarden niet in de realiteit vervuld zijn of zullen worden, wat erop neerkomt dat wordt onderzocht of werkelijk aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Er kan dan beter niet worden bepaald dat het gaat om een afwijking van de artikelen 4 en 52, maar wel dat Kind en Gezin bij de beoordeling van de vraag of voldaan is aan de voorwaarden om een erkenning, een attest van toezicht of een subsidie te krijgen, rekening kan houden met de gegevens die blijken uit het dossier en eventueel uit de inspectie ter plaatse, evenals met andere elementen die een gegronde indicatie vormen van het gegeven dat de organisator niet aan de voorwaarden voldoet of zal kunnen voldoen. Het horen van de organisator is dan een bijkomende waarborg dat gegrond geoordeeld zal worden. Overigens dienen, op grond van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, alle motieven van een weigering formeel te worden opgenomen in de weigeringsbeslissing.

8. De artikelen 19, 5°, 66, 3°, en 106, 3°, van het ontwerp bepalen dat de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Raad van State moet worden vermeld in de erin vermelde beslissingen.

Deze regel vloeit reeds voort uit artikel 19, tweede lid, van de wetten op de Raad van State en uit artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’. De genoemde bepalingen werden volgens de gemachtigde evenwel in het ontwerp opgenomen voor de volledigheid en de duidelijkheid omdat de sector weinig op de hoogte is van deze regelingen.

Een dergelijk doeleinde wordt evenwel het best nagestreefd door te wijzen op de genoemde bepalingen in toelichtende documenten ten behoeve van de sector. Het herhalen van een rechtsregel die reeds vervat is in een wet en in een decreet is te vermijden, zeker nu de betrokken

wets- en decreetsbepaling een gevolg verbinden aan het niet vermelden van de beroepsmogelijkheid dat niet in de genoemde bepalingen is vermeld.

9. In de artikelen 19, 5°, 25, 4°, 37, 4°, 66, 2°, 72, 2°, 106, 2°, 111, 2°, en 119, 4°, van het ontwerp wordt bepaald dat de beslissing inzake de ontvankelijkheid van een aanvraag voor een erkenning of een attest van toezicht, de beslissing tot toekenning, gedeeltelijke toekenning of weigering van een erkenning of een attest van toezicht, de beslissing over de ontvankelijkheid van de aanvraag van een subsidiebelofte, de beslissing tot toekenning, gedeeltelijke toekenning of weigering van een subsidiebelofte, de beslissing over de ontvankelijkheid van een aanvraag om subsidie, de beslissing tot toekenning, gedeeltelijke toekenning of weigering van een subsidieaanvraag en de beslissing tot vermindering, schorsing, stopzetting of terugvordering van subsidies, de beslissing of de (gemotiveerde) beslissing bevat, met “met inbegrip van de rechtsgronden”.

Gevraagd of men hiermee iets anders bedoelt dan hetgeen reeds is voorgeschreven bij de wet van 29 juli 1991, verklaarde de gemachtigde:

“Er wordt bedoeld dat de regelgeving, met vermelding van de artikels die de basis vormt voor de beslissing wordt opgelijst. Als dit als de 'juridische overwegingen' kan beschouwd worden uit artikel 3 van de wet van 29 juli 1991, dan bedoelen we niets anders.”

In principe behoort de juridische grondslag van een beslissing tot de elementen die in de formele motivering van een beslissing vervat moeten zijn, zodat de zinsnede “met inbegrip van de rechtsgronden” overbodig is.

Dat het om een gemotiveerde beslissing moet gaan (zoals in enkele van de genoemde bepalingen wordt aangegeven) dient alleszins niet te worden bepaald. De formele motivering van administratieve rechtshandelingen met individuele draagwijdte wordt immers reeds opgelegd bij de genoemde wet van 29 juli 1991. Het bepalen dat een beslissing met redenen omkleed moet zijn, is tegelijk overbodig en misleidend. Overbodig, omdat de formele motiveringsplicht reeds op zich uit de voormelde wetten voortvloeit. Misleidend, omdat erdoor ten onrechte de indruk wordt gewekt dat de formele motiveringsverplichting niet bestaat zonder dat zulks uitdrukkelijk wordt voorgeschreven. Tenzij een verdergaande motiveringsplicht wordt beoogd dan die welke voortvloeit uit de voormelde wet, in welk geval de draagwijdte ervan dient te worden omschreven, dienen de woorden “gemotiveerde” en “met inbegrip van de rechtsgronden” in de genoemde bepalingen te worden weggelaten.

10. Luidens de artikelen 27, 31, 51 en 113 van het ontwerp worden een erkenning of een attest van toezicht, een aanvraag tot afwijking van de voorwaarden inzake de infrastructuur of tot afwijking van de brandveiligheidsvoorschriften en een subsidie geacht toegekend te zijn indien Kind en Gezin niet binnen de bepaalde termijn een beslissing heeft genomen of de organisator niet op de hoogte heeft gebracht van de beslissing, op voorwaarde dat de organisator een ontvangstmelding van Kind en Gezin heeft ontvangen. Een subsidiebelofte wordt in dezelfde omstandigheden geacht te zijn geweigerd (artikel 74 van het ontwerp).

Deze artikelen komen erop neer dat een beroep wordt gedaan op het procedé van de stilzwijgende beslissing.

Er dient te worden gewezen op de nadelen die aan het hanteren van dat procedé verbonden zijn. Zo is een dergelijk procedé in de eerste plaats niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid, al was het maar omdat een schriftelijke beslissing ontbreekt, wat tot bewijsproblemen aanleiding kan geven, en de stilzwijgende beslissing in beginsel niet op dezelfde wijze zal worden meegedeeld of bekendgemaakt als uitdrukkelijk genomen beslissingen, met alle gevolgen van dien voor de kenbaarheid en de aanvechtbaarheid van dergelijke stilzwijgende beslissingen. Meer bepaald sluit het procedé van de stilzwijgende beslissing hierdoor ook grotere risico's in voor een schending van de belangen van derden die op een impliciete, doch daarom niet minder verstrekkende wijze, in het gedrang kunnen komen. In de tweede plaats kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd komen met het algemeen belang, in zoverre een dergelijk procedé tot gevolg kan hebben dat impliciet beslissingen worden genomen zonder dat daarmee een zorgvuldige voorbereiding en afweging van alle betrokken belangen gepaard gaat. Ten slotte zijn die beslissingen uiteraard niet formeel gemotiveerd, wat de wettigheidscontrole erop kan bemoeilijken.

11. In de artikelen 111, 3°, d), 116 en 121 van het ontwerp wordt bepaald dat de subsidie “kan” worden verminderd, geschorst, stopgezet of teruggevorderd wanneer de subsidievoorwaarden niet worden nagekomen (artikelen 111, 3°, d), en 116) of wanneer de veiligheid of de gezondheid van de opgevangen kinderen ernstig in gevaar wordt gebracht (artikel 121), wat er ook zal op neerkomen dat de subsidievoorwaarden niet worden nageleefd.

Dienaangaande kan worden verwezen naar opmerking 22 in advies 56.032/3 van 8 mei 2008 over het ontwerp dat heeft geleid tot het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang, die luidt:

“Artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’ luidt:

‘Tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie is gehouden de begunstigde:

1° die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;

2° die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend;

3° die de in artikel 12 bedoelde controle verhindert.

Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke de in artikel 11 bedoelde verantwoording te verstrekken, dan is hij gehouden tot terugbetaling ten belope van het deel dat niet werd verantwoord.”

De Vlaamse Gemeenschap kan in principe niet afwijken van deze bepaling gelet op artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’.⁶

Artikel 95 van het ontwerp is minder streng dan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 in de mate erin enkel in een mogelijkheid tot terugvordering wordt voorzien en het niet gaat om een verplichting en in de mate een keuze wordt gelaten tussen het verminderen, het schorsen, het stopzetten of het terugvorderen van de subsidies.

Gevraagd of het de bedoeling is af te wijken van artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 en wat, in voorkomend geval, de juridische grondslag daarvoor zou zijn, verklaarde de gemachtigde:

“Het is de bedoeling een aanvullende bepaling op te nemen. De wet van 16 mei 2003 voorziet een maatregel voor uitbetaalde subsidies en is in die zin een maatregel naar het verleden toe. Waar in artikel 95 sprake is van verminderen, schorsen en stopzetten, gaat het over maatregelen die naar de toekomst kunnen genomen worden voor nog uit te betalen subsidies, naar aanleiding van de vermelde tekorten. Om volledig te zijn werd ook nog terugvorderen opgenomen, maar dat is in die zin overbodig.”

Er dient dan in artikel 95 van het ontwerp te worden bepaald dat het artikel geldt “met behoud van de toepassing van artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 (opschrift)”, terwijl het woord “terugvorderen” dient te worden weggelaten.

Artikel 97 van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang zelf werd overigens aangepast gelet op het genoemde advies, wat ook dient te gebeuren met de genoemde bepalingen. De gemachtigde is het hiermee eens.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

AANHEF

12. Er dient een lid aan de aanhef te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar de artikelen 3, 2°, en 4 van het decreet van 20 maart 2009 ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’.

DISPOSITIEF

Artikel 1

13. De gemachtigde is het ermee eens dat het beter zou zijn om in artikel 1, 4°, voor de definitie van “buitenschoolse opvang” te verwijzen naar de definitie van dat begrip in het Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang. Aldus wordt gewaarborgd dat het toepassingsgebied

⁶ Voetnoot 6 van het geciteerde advies. Dit zou enkel kunnen gebeuren op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, maar dit is *in casu* niet het geval nu geen enkele decretale bepaling zulk een afwijking inhoudt of erbij daartoe aan de Vlaamse Regering een machtiging wordt gegeven.

van beide besluiten hetzelfde is en wordt vermeden dat bij een eventuele aanpassing van het Kwaliteitsbesluit, ook het te nemen besluit moet worden aangepast.

14. Het decreet van 7 mei 2004 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’ is vervangen bij het decreet van 13 juli 2013 met hetzelfde opschrift. Het is derhalve naar dat laatste decreet dat moet worden verwezen in artikel 1, 4°, d), van het ontwerp, meer bepaald naar artikel 2, § 1, 26°, ervan.

Artikel 9

15. Op grond van artikel 9, 1°, b), van het ontwerp moet de taal waarin de organisatie van de opvang gebeurt, worden vermeld in de aanvraag van een erkenning of een attest van toezicht.

De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“Dit artikel stelt niet dat de opvang in het Nederlands moet gebeuren maar strekt ertoe te weten te komen of de concrete opvang onder het toepassingsgebied van het decreet en de uitvoeringsbesluiten vallen of niet. Het is dus enkel relevant voor de opvang in Brussel. Met die omschrijving willen we polsen naar de taal van de organisatie en niet de taal van de activiteit, aangezien die relevant is in Brussel om te concluderen of de opvang onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt. In de nota aan de Vlaamse Regering werd dit toegelicht omdat we ons ervan bewust waren dat de formulering verkeerd begrepen kon worden.”

De genoemde bepaling zou dan het best vermelden dat dit gegeven enkel verstrekt moet worden door organisatoren die zijn gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en zou als een afzonderlijk element in de opsomming moeten worden opgenomen, nu ze niet kan worden gekoppeld, zoals in de inleidende zin van 1° van artikel 9 van het ontwerp gebeurt, aan gegevens om te oordelen of de te erkennen *activiteit* onder het toepassingsgebied van het decreet van 30 april 2004 en zijn uitvoeringsbesluiten valt, maar ze enkel dient om uit te maken of is voldaan aan het grondwettelijke aanknopingscriterium voor de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake persoonsgebonden aangelegenheden in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, dat betrekking heeft op de *organisatie* van de betrokken instelling.

16. De in artikel 9 van het ontwerp opgenomen opsomming van te verstrekken gegevens moet wellicht worden aangevuld met de gegevens bedoeld in artikel 24 van het decreet van 30 april 2004.

Artikel 19

17. Men schrijve in artikel 19, 7°, van het ontwerp “een handtekening vanwege Kind en Gezin” in plaats van “de handtekening van Kind en Gezin”

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 25, 7°, 37, 7°, 66, 5°, 72, 6°, 106, 5°, 111, 6°, en 119, 7°, van het ontwerp.

Artikel 26

18. In artikel 26, tweede lid, van het ontwerp wordt bepaald dat Kind en Gezin de gezinnen waarvan het de woonplaats kent, op de hoogte brengt van de weigering van de erkenning of het attest van toezicht.

De gemachtigde verschaft de volgende toelichting bij deze bepaling:

“Het betreft de gezinnen van de kinderen die opgevangen worden in de opvang wiens attest of erkenning geweigerd wordt. Voor hen is dit relevant te weten om verschillende redenen:

- geen minimaal vereist kwaliteitsniveau
- geen fiscale aftrekbaarheid van de opvangkosten

De praktijk leert ons dat organisatoren regelmatig nalaten de gezinnen van een weigering op de hoogte te brengen waardoor die in het ongewisse zijn over de gevolgen ervan.”

In artikel 26, tweede lid, van het ontwerp dient te worden gepreciseerd om welke gezinnen het gaat.

Artikel 34

19. Een gelijkaardige bepaling als vervat in artikel 34 van het ontwerp is al opgenomen in artikel 60 van het Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang. De gemachtigde is het ermee eens dat artikel 34 van het ontwerp gelet hierop beter wordt geschrapt en artikel 35 van het ontwerp beter als volgt wordt geredigeerd:

“Als Kind en Gezin het voornemen heeft om de erkenning [of het attest van toezicht]⁷ te schorsen, op te heffen of te wijzigen, als bedoeld in artikel 60 van het Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang, brengt Kind en Gezin (voorts zoals in het ontwerp).”

Artikel 52

20. Volgens de gemachtigde moet in het tweede lid van artikel 52 van het ontwerp worden verwezen naar artikel 32 in plaats van naar artikel 31 van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang en enkel naar artikel 72, 1°, van dat besluit in plaats van naar artikel 72 ervan in zijn geheel (het is enkel de subsidie bedoeld in artikel 72, 1°, die niet na algemene oproep en op basis van programmatieregels wordt toegekend – de subsidies bedoeld in artikel 72, 2° en 3°, worden vermeld in artikel 56 van het ontwerp).

21. Betreffende de in artikel 52, tweede lid, van het ontwerp voorkomende zinsnede “hoeft de voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 2°, niet voldaan te zijn” verschaft de gemachtigde de volgende toelichting:

⁷ Zie opmerking 4.2.

“Voor die subsidies moet er nooit voldaan zijn aan 2°, met name dit zijn geen programmeerbare subsidies waarvoor via een subsidiebelofte gewerkt moet worden, maar waarvoor men rechtstreeks een subsidietoekenning kan vragen.”

Men schrijve dan bijvoorbeeld “Voor de subsidies vermeld in de artikelen 12, 31 en 72, 1°, van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang van (...) geldt de voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 2°, niet.”

Artikel 56

22. Volgens de gemachtigde moet in artikel 56 van het ontwerp worden verwezen naar artikel 42 in plaats van naar artikel 41, naar artikel 49 in plaats van naar artikel 48, naar artikel 63 in plaats van naar artikel 60 en naar artikel 72, 2° en 3°, in plaats van naar artikel 70, 2° en 3°, van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang.

23. De in artikel 56 van het ontwerp opgenomen delegatie aan de Vlaamse minister bevoegd voor de bijstand aan personen moet nader worden omschreven door te bepalen met welke elementen de minister rekening moet houden bij het bepalen van de programmatieregels. Een onbegrensde delegatie aan de genoemde minister om de programmatieregels te bepalen, is niet in overeenstemming met het beginsel dat delegaties aan een minister beperkt dienen te blijven tot het vaststellen van regels van bijkomstige of detailmatige aard.

Artikel 57

24. In artikel 57, 1°, van het ontwerp wordt volgens de gemachtigde met de zinsnede “definitief zijn, ondanks ...” het volgende bedoeld:

“Het komt erop neer dat de organisatoren die een subsidiebelofte toegekend kregen, deze definitief verworven hebben (uiteraard rekening houdend met de geldigheidsduur) en deze niet kunnen verliezen naar aanleiding van een bezwaar van een andere aanvrager in het kader van dezelfde uitbreidingsronde, wiens aanvraag geweigerd werd en die hiertegen bezwaar aantekent en vervolgens gelijk krijgt.

In die zin is de subsidiebelofte definitief. Er zijn andere procedures mogelijk waarbij geopteerd wordt alle beloftes on hold te houden tot eventuele bezwaarprocedures afgehandeld zijn. Dat is hier niet het geval.”

25. In artikel 57, 7°, van het ontwerp bedoelt men volgens de gemachtigde “het aantal toe te kennen *subsidieerbare* opvangplaatsen”. Men vulle die bepaling in die zin aan.

Artikel 58

26. In artikel 58, 5°, van het ontwerp wordt beter geschreven “de wijze waarop de organisator de specifieke dienstverlening zal uitvoeren” in plaats van “de gegevens over de wijze waarop de organisator de geplande realisatie van de gevraagde subsidie zal doen”.

Artikel 92

27. Er dient in artikel 92 van het ontwerp te worden verwezen naar artikel 91, *tweede lid*, 1°, 2° en 4°.

Artikel 99

28. In artikel 99, 6°, van het ontwerp dient volgens de gemachtigde te worden verwezen naar artikel 75 in plaats van naar artikel 73 van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang.

Artikel 114

29. Volgens de gemachtigde moet in artikel 114, eerste lid, van het ontwerp worden verwezen naar artikel 73, 2°, van het Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang in plaats van naar artikel 71 ervan.

Artikel 137

30. Luidens artikel 137 van het ontwerp heeft het te nemen besluit uitwerking met ingang van 1 april 2014.

De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“De voorheen bestaande regelgeving betrof vaak gemengde besluiten waarin de kinderopvang van baby’s en peuters enerzijds en buitenschoolse opvang anderzijds geregeld werd. Een deel van die besluiten is al opgeheven door het Vergunningsbesluiten andere reeds goedgekeurde besluiten die op 1 april van kracht gingen. Indien dit besluit met andere woorden niet op 1 april in werking treedt, is er voor een aantal zaken een hiaat.”

Zij verklaarde voorts dat het te nemen besluit geen nieuwe verplichtingen, maar alleen nieuwe voordelen bevat en dat steeds een nieuwe aanvraag kan worden ingediend ook al werd eerder al een aanvraag ingediend.

In dit verband dient eraan te worden herinnerd dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd is, met name ingeval er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend, of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de onderscheiden bepalingen van het te nemen besluit in één van de hiervoor opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

Voor zover het te nemen besluit erop neerkomt dat de bestaande regelgeving wordt gehandhaafd, of het een begunstigend karakter heeft en geen nieuwe verplichtingen worden

ingevoerd, bestaat er geen bezwaar tegen de terugwerkende kracht. Of dat voor alle bepalingen ervan zo is, heeft de Raad van State binnen het toegemeten tijdbestek niet kunnen onderzoeken.

Aangezien het procedurebepalingen betreft, dient een bepaling te worden toegevoegd die aan organisatoren die een aanvraag voor een erkenning, een attest van toezicht, een subsidiebelofte of een subsidie indienden tussen 1 april 2014 en de datum van bekendmaking van het te nemen besluit de gelegenheid geeft hun aanvraag aan te passen of opnieuw in te dienen. Op het moment dat zij de aanvraag indienden, waren de nieuwe procedureregels immers nog niet gekend.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT